

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ, БОС-
НИЈУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплатата шаље се поштан-
ском-упушницом непосредно ад-
министрацији „Глас Црногораца“
на Цетиње, или отпрашиштва-
ма новина на коју драго пошту;
а коме је наручије, може се
преплатити год г. *Петра Рама-*
дановића, К. Ц. агента у Котор.
Дониен се шаљу уредништву.
Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет слова
по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Њ. Њ. В. В. Господар и
Књаз Франц Јосиф Батенберг и Њ.
С. Књаз Мирко са пратњом отпу-
товали су данас у Никшић.

— Јучер је славила легација
француске Републике дан уставне
Републике у Француској. Г. Трибэр,
секретар исте легације, који, у осу-
ству г. министра Депреа, отправља
послове, примио је честитања. Од
стране Њ. В. Господара одио је на
честитање госп. Милутин Вукотић,
адјутант Његовог Височанства, а од
стране Књажевске владе г. Нико
Матановић, министар финансија, са
особом Минист. Иност. Дјела, који
замјењује нашег министра иностраних
дјела. За вријеме честитања
пред легацијом свирала је војена
музика.

— Г. војвода Божо Петровић
јучер се повратио из Васојевића.

— Г. војвода Гавро Вуковић,
наш министар иностраних дјела,
повратио се из иностранства на Це-
тиње са госпођом.

— Г. маркиз Кастелбјанко, изван-
редни посланик Италије, отишао је
са госпођом на кратко вријеме у
Боку.

— Г. Кућински, аустро-угарски
министар, одлази данас са госпођом
на допуст, а замјењиваће га г.
Пфлигел, секретар исте легације.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 3 јула.

Пошто је Шпанања изгубила
једну ескадру код Кавите, изгуби и
другу код Сантјага; и сад јој не
остаје још него ескадра Камаре, која
хита да брани обале саме Шпанање,
којијема пријети америчко бродовље.
Али, ако зблија америчко бродовље
пређе Атлантски океан, што му
може наудити тај невољни остатак
шпанањског бродовља, при толикој
равнијности шпанањских обала и при
толиком броју америчких бродова,
који су на расположење вашингтон-
ској влади, последице уништења Сер-
верине ескадре, да их шиље куда
хоће?

Што се тиче ратовања сухопут-
не војске на Куби, такођер је пот-
пуна немоћ Шпанање очевидна. Да
маршалу Бланку пође за руком да
извојује и једну и другу битку, што
то може нахулити америчком поду-
зећу, када Шпанања нема бродовља,
којијем му може шиљати помоћ, и
да је има окле шиљати? Дочим Сје-
дњене Државе слободно могу, и
имају одакле, шиљати помоћи својој
војсци колико им је драго!

Ево како суди петроградско „Н.
Време“ о ужасном положају, у ком
се Шпанања налази: „Пораз је Шпанањ-
ске неспоран и потпуан. Данашња
депеша из Мадрида каже, да при-
сташе рата не наоде одива, што се
потпуно може разумјети. Лијепе фра-
ве о борби до посљедне капи крви
чине жељени утисак само када има
изгледа, да ће тако очајна борба и
колико год припомоћи, да непријатељ
буде умјеренији у захтјевима. Шпанањ-
ска ништа сличнога не може већ
очекивати од Сједињених Држава.
Продужење рата само може увели-
чати размјере и отежати посљедице
већ претрпљеног пораза. Шпанања

Краљица-регенткиња, изгледа, да по-
чиње све то увиђати. Зато се савје-
тује са министром Гамазом о прео-
бражају министарства, које, ако се
збуди, мора започети удаљењем Сага-
сте, који се по толико пута оввијех
дана изјавио за продужење рата по
што по то. Али неће бити лако
саставити ново министарство, које ће
узети на себе тежку одговорност за-
кључења уговора мира. У колико се
може судити по вијестима, које долазе
из Шпанање, онште расположење у
тој несрећној земљи под великијем је
теретом, али ипак још се отворено не
изјављује у корист мира. Ако прео-
бражено министарство поведе ријеч о
миру, на њега ће се просути туча
укора и протеста свијех опозициони-
јех група, међу којијема особито од
стране двију група, наиме од репу-
бликанаца и од Карлиста може се
очекивати отворена анти-династичка
агитација“.

Ново радикално министарство у
Француској, које је с толикијем не-
повјерењем било дочекано, одма у
почетку свога дјеловања добило је
сјајну побједу у камари, поводом
интерпелације о већ досадној ствари
Драјфуса. Иатерпелант се жалио да
падше министарство није се никада
јасно изразило о тој ствари, што је
давало повода Драјфусовцима, да
траже ревизију процеса. Нови ратни
министар одговорио је јасно, да је
влада убјеђена у кривици Драјфуса,
јер има у рукама све доказе те кри-
вице. Говорник је споменуо подроб-
но и садржину неких од тих до-
каза, између осталог, нагласио је
доказани факти, да је Драјфус изио
једном од иностранијех ратнијех аге-
нтија дванаест планова утврђења, које
наравно није именовано. Особито је
јак утисак учинио свршетак бесједи
министрове, кад се обратио свијема
Французима позивом, да изјаве, да
је војска, понос и моћ народна, јака
не само повјерењем народа него и
справедливиошћу свога дјеловања. Овај
говор г. Кавенјака изазвао је такво
одушевљење, да је камара закључи-
ла са 572 противу само два гласа,
да се говор министров афишира по
свој Француској. Тако је ствар Драј-
фусова, којом је поткупљена чивута-
рија толико узнемиривала Францу-
ску, за вајда проиграна.

Поводом те побједи новог фран-
цуског министарства, петроградско
„Н. Време“ вели: „Од како је Бри-
соново министарство ступило на
владу, јучерашњи говор новог рат-
ног министра већ је трећи знак, да
то министарство није ни мало рас-
положено, да подржава закулисне
главне агитаторе у корист Драјфу-
са — јеврејске капиталисте и спе-
куланте. Почело је тијем, што се
обезало да ће остварити рјешење
пређашње камаре о реформи берзи-
нијех посела, која ограничава прс-
власт јевреја на берзи. Затим је
одма примио оставку алжирског
генерал-гувернера Лепина, који је по-
државао тамошње јевреје за вријеме
антисемитских нереда у Алжиру.
Сада, стивљајући коначно Драјфу-
сову ствар у архив, оно наставља
одити тијем путем, уз онште одо-
бравање и подржавање од стране
свијех парламентарнијех странака.
То је веома поучно. Поставивши
себи цијел, да управља земљом само

подржавањем републиканаца, мини-
старство Брисоново одлучио је *почело*
одити истијем путем, по ком је кри-
је нега одило умјерено републиканско
министарство Мелиново.“

Из оввијех посљедњијех ријечи
петроградског главног листа види
се, какво одобрење наоди у Петро-
граду почетак дјеловања радикал-
ног министарства, друго, којијем
задовољством гледају за вајда укло-
њену ствар Драјфуса, којом су спо-
љашњи непријатељи Француске по-
кушавали да понизе војску францу-
ску и да је са народом заваде.

А продана чивутска штампа
сада ваља посрамљена као заливена
да ћути.

ДОПИСИ.

Са павара Вира Црмничкога, 17
јуна 1898. — Мио јуни. Он је ове године
у нашем крају наступио с благодаћу поми-
мо прошастих година. Чељад и стоку за-
стао нам је у добром здрављу; озими, ране
руметине, расаде, поврћа и воћке застао је
у најбујнијем цвијету и напретку, или их
је привео већином доброме роду.

У почетку јуна паде росица, која
учини, да је пшеница рздила нам, особито
при пољу, као икад, од како се памти, те
много жали, што је био мало засијао; а
тако су унапређени и прољетни усјеви —
поврћа и воћњаци, тијем је ријешена и
товољна сједба раног поља. За тијем је
јунеско сунце, та стварајућа Божјија сила
успјело снизити воду Скадарског језера и
подсвојити нам душко поље, златно, хљоб
но поље, које се данас крчи и сије у ве-
ћем размјеру, него икад за посљедњих два-
десет година. То је сунце усцељуло учинити,
разумије се, не само дјелствујући у јуну,
него тијем, што је оно по превасходству
господарило у све зиме и у већини про-
љетних мјесеца. С тога је оно принудило
воду скадарског језера да овако опадне и
да ми дојемо у обешану земљу. Ех, ваља
већ од вруће жеље ево нас ту, да посије-
мо па било што било. Колико ли се ради
овога изгубљенога — већ двадесет година
— поља, апелује на сагласно рјешење
питања о регулацију р. Дрима и Војане,
чиме би се толики народ ослободио од то-
га стихијинога напастника — од поплаве
ескадарским благом? По та ерша још оста-
је на производ сунцу и облацима. Моћни
утцај сунца — његово господарење на
небу по превасходству ове године, као да
је излијечило и наше винограде, те нам
се представљају у пуној пређашњој снази.
Ма да и нијесу у некијем крајевима гро-
ђа ни од лијека понијели, снагом тако из-
гледају, као да перошопоре никад ни било
није, нити се сад ондје нико плаши, да ће
та болест потаманити винограде.

Ову армију пријатних појава у нас
крушише увоз новог оружја — репетира-
ка и њихове муниције — дар моћнога Цара
брачке моћне Русије, Цару јунака. Већ је
мјесец дана, од како кроз нашу нахију и
ову варошину непрестано тугње бијесни
хатови, запрепнути у колима, патоварени-
јема том премилом драгом вошњом.

— Наведене околности напомињем то-
га ради само, да лакшо погодите наше рас-
положење душе и срца нашег, у које нас
је застао 17 ов. мј. у који дан славимо дан
рођења драгог нам Књаза Насљедника
Давида.

Друштво наше Црмничке читаонице
у које је ова црмничка интелегенција и,
мал те не, сви старјешине војени и гра-
ђански ове нахије и сви угледнији вишки
грађани, 17 јуни има главни скуп, као на
дан основања ове читаонице. Том прили-
ком оно на свечав начин прославља рођен
дан Књаза Насљедника. Али овај пут
усљед напоменутих околности прослава је
била величанственија него обично. У њој
су судјеловали виднији Црмничани и који
не припадају удружењу читаонице, и не-
колицина гостију са стране. Рано на дан
прославе, наша варошница била је у свеча-
ном руху од застава и тробојница, а тако
и кула — оружница и барака — новопо-
дигнута оружница.

Већ у 7½ сати сви смо били на оку-
пу код нашег чувеног војводе бригадира
Маша Ђуровића у очекивању поласка у
цркву. А кад је било 8½ сати пошло се у
цркву у свечаном поретку, те је тачно у
9 сати отпочета литургија, а за тим бла-
годарене. Служили су млади свештеници,
а хор пјевача састављали су свештеници с
дотичним учитељима и ђацима. По свршет-
ку службе ишло се опет парадно к вароши
уз пјевање народних и умјетних пјесама и
пуцању револвера. У вароши се тако ску-
па свратило код војводе, који је у част
слављеникову частно пићем, при којем је
одма одпочело честитање и наздрављивање.
Тако се ишло и пило код председ. окруж.
суда г. Гојнића и код ком. Јована Пла-
менца у бараки новог оружја, које овај
прима и отправља. Особито је овдје био
предлог за дирљиве здравице, које су и
подизале.

За овим у 12 сати сјело се за по-
стављеном друштвеном трпезом, која се
намјестила у хладу посред пјаче. Ручак је
текао весело. Прву здравницу подигао је
војвода Машо за Господара и уједно за
слављеника драгог Књаза Насљедника. По
овој подигнуто су многе здравице, које су
у највеће усхићење обухватиле сва благо-
пожељана, која могу осјећати само искрено
одани поданици своме обожавамом Госпо-
дару и свему што је Његово.

По свршетку овога веселог заносно-
га пира приступило се игри и пјевању.
Тако се тога дана занимало ово друштво,
док је наступила ноћ — доба растанка,
којим однесе свака најбоље успомена овога
дана.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Нове књиге.) Примили смо
слједеће нове књиге:

Спомоћно Упуство о Исповиједи за
свештество и народ. Написао Митрополит
Митрофан Бап. Цетиње, К. Ц. Државна
Штампарија, 1898. Цијена 1 флорин.

Покретачи Источнога Питања и
Панславизма са српскога гледишта од Дра-
гутина Ј. Илића. Цијена 1 круна. У Новом
Сиду, Српска Штампарија дра Светозара
Милетића, 1898.

Из Моје Домовине. Свет. Ђуровић.
Црнице. У Мостару, издање и штампана изда-
вачке књијарнице Пахер и Кисића, 1898.
Цијена 60 новчића.

Бујукдерска Венера. Мустафа Решид.
Са турскога Хасан-Фехми Наметак. У Мо-
стару, Издање и штампа издавачке књијар-
нице Пахер и Кисића, 1898. Цијена 10
новчића.

Српска Књижевна Задруга. Поводом
V и VI кола њених Књига. Одштампано
из „Дела“. Љ. Јовановић. Биоград, Парна
Радикална Штампарија, 1898. Цијена?

Да смо једном на чисто. Пише А.
Орешковић. Биоград, Парна Радикална
Штампарија, 1898. Цијена 1 динар.

Испитни Дар. Четири приповијетке
за срп. подмладак. Написао Радоје М. Вуксан,
матурант Срп. Учитељ. Школе. Двије тре-
ћине чиста прихода одређено је за поучно
путовање првих матураната обновљене Срп.
Учитељ. Школе у Пацрају. У Пацрају,
Штампарија Ј. Зорчића 1898. Цијена 50
потура или 50 пара дин.

Значај народног домаћег одваспи-
тавања дјете. Намјешено: Родитељима,
учитељима и васпитачима. Написао: Јован
Ђ. Ђосић, српски народни учитељ у Сече-
дну. Цијена је 25 новчића. Вел. Кикинда,
Штампарија Јована Радака, 1897.

Die Bocche di Cattaro von Franz Thi-
ard De Laforest, Verfasser von „Spalato und
seine Alterthümer“. Mit zehn vom Verfasser
aufgenommenen Photographien in Lichtdruck.
Spalato, Druk von Karl Russo, 1898. Цијена
2 флорина.

Пишеца ове књиге, познатог фотографа
у Котору, овдје упознајемо као пријатеља
овијех нашијех страна. У кратко, али испрп-
но и савјесно описује Боку и њену петро-
ријску прошлост, како се није научно из-
учило од странаца. У то описује излет до Цетиња,
па се у кратко дотиче и прошлости Црне
Горе и њене садашности. Парада слика
управо је умјетничка. Радња г. Лафореста
заслужује признање и препоруку.

Нови лист.) У Н. Саду почео је излазити од 15 јуна „Наш Врт“ два пута мјесечно, као додатак „Вртарском Гласнику“ сјеменишнице и вртарице Војина Јовановића. Ми најтоплије препоручујемо овај корисни и нама тако потребити лист, а увјерени смо да га неће више остављати, ко се једном на њ преплати. Ту има поуке не само из повртарства, него и из воћарства и цвјетарства, а цијена му је до краја године за Аустро-угарску 60 новчића, а за стране земље два динара. У првоме броју наодимо сљедећи чланак:

Баштованство у стара времена.) Још хиљадама година прије Христа било је баштованство у пуном јеку код неких народа. При доцнијим научним истраживањима наишло се н. пр. у Мисиру на слике резане у камену које су приказивале радове баштованске. Било ти је тамо још у оно прастаро доба вјештачког наводњавања вртова помоћу водовода.

Било је већ у оно доби смисљено израђених нацрта за вртове, особито уз владарске дворе. А то старо доба рачуна се да је још 16 стољећа прије Христа. И што је главно није се само једна грана баштованства његовала, него се једнака пажња поклањала како повртарству, цвјетарству и воћарству тако и украсном дрвећу. Доцније се Мисирци у велико одали на његовање папируса. А већ послје Христа било је његовање ружа у пуном јеку, да су се у велико шилале у Рим.

Разумије се да од свег тог рада из старине, данас нема ништа, али је са духом времена и тамо промијењен укус у баштованству, те се и данас у тамошњих виђених људи и првака у земљи у доста великом разјеру његује баштованство, али на јевопску. За углед им служе у томе Французи и Немци.

Као што мисирско баштованство има своју лијену пронаоет, тако је било и у старих Инда. Цијела јужна половина земље била је сва проткана каналима и вјештачким поточињима, који су допринијели да се баштованство до високог степена развије. У томе је потпомогао баштованство и сам државни законик. Села, засеоци, варошице све је то било начичкаво воћем, отуд је и могла постати уредба у Инди, да краљу иде као порез шести дио од свег воћа, сјемена и цвијећа. А стари Инди били су велики мајстори и у готовљењу разног зеља и поврћа. А да су они смисљено обрађивали зеље и поврће види се и по томе, што је и у законнику било наређено: да свештеник није смио од сваког зеља јести особито оног, које је помоћу ђубрета његовано*). По томе се види да су већ они знали вриједност ђубрета и колико је оно важно у баштованству. А из тога се види и с колико су разумијевања вртарили.

Осим тога јако се у њих његовала тиква, јер су осушену узимали да у њој чувају разна јела и друго што им треба у кући за живот.

Па зар није то и данас код нас обичај, да се у тиквици држи рација, да се у већој тикви носи вода за пиће на њиву, да се вртом захвата вода, да се у тикви држи сјемене за бостан и друго, а и друге стварије што у кући требају.

* Један стая у законнику гласио је: „Свештеник се моји чувати да не једе бијели лук, правилук црни лук, печурке (шампион) и друго баштено биље које се у ђубрету његује“.

ЛИСТАК.

ПОГРЕШКЕ РУСКЕ ДИПЛОМАЦИЈЕ

пред Кримскијем ратом.

(Из „Н. Времена“.)

Код историчара XIX вијека влада мњење, да је Цар Никола I водио спољашњу политику савијем самостално, према својим личнијем погледима, и да су његови свијетници, почињући од канцлера Неселрода, били тек извршиоци његове воље. Тако и одговорност за кримски рат, који је био наметнут Русији, пада на самога Цара.

Ово мњење има, разумије се, не мало основа. Сам Цар Никола Павловић признавао је своју одговорност, и то сазнање било је један од главнијех узрока његове ране смрти. Али није ли вријеме проговорити и о одговорности нашијех дипломата? Ови се не могу закључавати иза величанствене појаве витешкога Цара! Што су они радили? За што нијесу предупредили сукоб? Или нијесу видјели опасност? А ако су је видјели, зашто нијесу задржали Цара на путу, којијем је пошао? На сва ова питања у неколико одговара XII том збирке трактата у конвенцији, коју уздаје наше министарство иностранијех дјела под уредништвом проф. петроград. универзитета, Ф. Мартенса. Поштовани уредник у свом објаснивању трактата, што је Русија закључила с Инглеском у периоду времена од 1832 до 1895, наводи не мало извода из дипломатске преписке. Не може се рећи, да ова објасњења дају потпуну слику. Али ако узмемо у обзир, да ми нећемо дочекати брзо објелодање све свих дипломатскијех преговора,

Па и у доцнија времена поглавице и кнежеви мухамеданских племена у појединим крајевима Индије, много су подлагали на лијеп и раскошан врт. Обично је сваки врт имао засебно одјељене самих ружа.

Најславнији вртови тога доба били су бенгалорски и делхијски. Бенгалорски је подигао Хидер Али, а доцније га развио син му Типо Саиб. Делхијски је подигао још у почетку 17 стољећа цар Сехав Јехан а стао га је на 12 милијуна фиорина и заузимао је читаву миљу у простору.

Врт Шаха Кемара у Хиндостану спадао је у т. зв. „висеће вртове“ као оно некад у Вавилону. Био је пун разног воћа, особито јабука и крупака.

Па и у новија времена од како је источно-индијска компанија преузела управу Индије (1765) било је н. пр. у Мадрасу 50.000 вјештачких језера, бара и потока са 300.000 вјештачких водовода, које су све урођеници извел. Воћарству и вртарству много су ови добри услови допринијели, а особито воћарство пази и пр. бенгалски селак, јер он у воћци коју је његов дјед и прадед посадио, гледа светињу.

Источно индијска компанија основала је у неким варошима и ботаничке вртове. Особито је добра гласа стекла врт у Калкути који је основан при крају прошлог стољећа. Године 1864 пострадио је овај врт јако од буре, да се дуго неслије није могло опоравити како треба.

Исто тако подигнут је и на Јави ботанички врт, који је од врло значајне научне вриједности.

(На знање.) Српско Академско Друштво Зора у Бечу разаслао је сљедећу окружницу:

Госп. Др. Ј. Радивојевић Вачић епјевао је пјесму, која почиње овим ријечима: „Боже браћимства, љубви и слоге“ и т. д. и српско академско друштво „Зора“ приликом прославе своје 25-годишњице прогласило је ту пјесму свога члана својом званичном химном.

Госп. Даворин Јенко, српски на гласу композиста у Београду, компоновао је мелодију тој пјесми и предао је са примјерним ријечима српском академском друштву „Зора“, које је ту композицију са особитом захвалношћу примило.

Из овога се јасно види, да је пјесма, односно композиција душевна својина гореспоменуте господе, али да је у исто вријеме обоје правна својина српског академског друштва „Зора“.

С текста пуне љупкости и високих осјећаја а још више ради лепе мелодије, „Зорина“ је химна мила пјесма српском народу, и ми ту чинице са наше стране, а на част господи пјеснику и композисти са задовољством истачемо. По управо ради тога случајеви су небројени, кад се ова химна пјевала на јавним забавкама, на жалост без примједбе у програму, да је то химна, српског академског друштва „Зора“ у Бечу.

За оне случајеве, кад се је наша химна из необавиљности у програм ставила без њеног правог, гореспоменутог наслова, српско академско друштво „Зора“ изјављује, да нема намјеру лишити се права својине.

За оне случајеве, кад се наша химна у програм ставила без онога наслова из омаловажења српског академског друштва „Зора“, ово изјављује одје своје његодовање.

кији су предходили кримски рат, морамо се задовољити и овим подацима, из којих се може нешто извести.

У важној епохи, која је претходила кримски рат, у Лондону је заузимао мјесто руског посланика барон Ернест Филип Брунов, Њемац по рођењу и по васпитању. Он се родио у Дрезди 1796, и ако је происходио из њемачке курландске породице. Дипломатску каријеру отпочео је 1820 у Лондону као секретар посланства, за тим при Орлову био је савјетником посланства у Цариграду, у Хагу, у Лондону, а г. 1830 савјетником министарства иностранијех дјела. Г. 1830 имао је особиту мисију у Лондону, па од 1840 до 1854 био је послаником у Лондону.

Не може се не жалити, што је наш посланик у Лондону, који је тамо проживио пунијех четрнајест година, могао починити обилнијех погрешки. Ове погрешке, као што ћемо видјети, итечу из његовог непознавања правог расположења у Инглеској. За 14 година свог бављења на том мјесту он није могао схватити ни тежње владине ни расположење јавног мишља. Он је сам био у заблуди и доводно је у заблуду Цара и канцлера.

С именом барона Брунова свезана је карактеристична промјена у руској политици источног питања. До његовог одласка у Лондон г. 1839 са особитом мисијом руска политика у источно питању била је досљедна. Она је потицала из традиција акатеринске епохе, које су наодиле израза у знаменитом Кучук-Кайнарским уговору мира 1774. Сином ових традиција Турска се сматрала као под рускијем протекторатом, и сви напори наше дипломатије тежили су, да не допусте мијешање иностранијех држава у турскијем пословима. Али се г. 1839

Према томе српско академско друштво „Зора“ моли све српске пјевачке друшине и све оне корпорације, које поред осталог свог статутарног дјеловања, приређују јавне забаве с пјесмом, нек изводе, ако у своје програме уврсте пјесму, која почиње ријечима: „Боже браћимства, љубави, слоге“ и т. д., уврстити је само под овим насловом:

„Даворин Јенко: Химна српског друштва „Зора“ у Бечу; епјевао Др. Ј. Радивојевић Вачић.“

Ово се даје на знање и равнање на основу права о књижевној својини и на темељу факта, да и друга српска друштва, која своје химне имаду, недозвољавају њихову злоупотребу.

Из V. ванредне главне скупштине српског академског друштва „Зора“, држане у Бечу 30 маја (11 јунија) 1898.

Тајник: Предсједник:
Стев. Јоановић. М. Сардслић.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

(Орах за пошумљивање брда и голети.) У посљедње вријеме, код напредних народа, почели су се бавити мишљу да пошумљавају брда и голети орахом. Пробе, које су чинене, дале су сјајне резултате.

Како је код нас гора на многим мјестима сатрвена, то би добро било да и ми отпочнемо пошумљивање с орахом. Некада је Србија била најбогатија држава на Балкану с ораховом гором. Данас је орахово дрво утамањено у Србији. Годишња се сјекло и синтетски истребљавало, а нова гора орахова није се подизала нити се данас подиже. Орахову дрвету предстоји велика будућност. И трех би био садањега покољења, ако се не би постарало, да се орахово дрво код нас што више размножи. Да се орахово дрво размножи најбоље ће бити ако с њим отпочнемо пошумљивати брда и голети, којих код нас и сувине има.

Пошумљивање с орахом врло је лака ствар, а што је најглавније има доста добрих страна. Добре су стране ораха ове:

а) Што може да успијева на каменитим и брдовитим мјестима.

б) Што се не захтијева ни облагорођавање нити другу какву особиту његу.

в) Што не подлеже никаквим болестима.

г) Што не страда од инсеката или других каквих непријатеља.

д) Што веома добро противстаје вјетровима и што су му сви дјелови корисни.

Ријетко ће се наћи дрво које би давало више користи по орах. Род се орахов једе из њега се циједи изванредно уље, које се са задовољством може узимати за јело. И да је ерече и умјешности ми би требали ово уље у велико и да трошимо, и не би давали сваке године грдан новац на страну за којекаква уља, која ни приближна нијесу ораховом уљу. У страном свијету орахово уље јако се цијени и у првим кућама и гостионицама оно се и узима за потребу. Само ми морамо, за наше повце, да купујемо којекакви сурогате, а други народи неће. Рачуна се да од 100 килограма ораха може се добити 40 литара зејтина. Ово је врло добар проценат. И она дрожда што остале кад се уље оциједи — не баца се, већ се с њом раде свиње и пернати жи-

догодила јака промјена, која је изненадила и наше јавне непријатеље, Метерника и Палмерстона.

Чудна ствар. Г. 1838, кад је намјеравао Насљедник Александар (будући Цар Александар II) поћи у Лондон, руски је посланик у Лондону граф Поцо-ди-Борго, савјетовао да се причека, обзиром на непријатељско расположење инглеског јавног мишља. Граф је био већ стар, при свршетку свога дјеловања. Он није имао никаквог повода да говори неистину. И збиља, тадашња Инглеска није се односила према Русији пријатељски. Ти осјећаји пак нијесу сметали Инглесима, да сјајно дочекају рускога Насљедника. Инглеси, као високо културни народ, за вријеме бављења Тесаревића у Инглеској, прекинули су нападаје у штампи и у парламенту противу Русије. Али је мај 1839 прошао, и сурова животна проза опет је завладала.

Какве су прилике принудиле руску владу да промијени политику и да тражи споразум са Инглеском по сваку цијену и у главнијем спорнијем дипломатскијем питањима, о томе г. Мартенс не говори ни ријечи.

Из упуства даног Брунову 16 августа 1839 само се може разумјети, да су се у Петрограду по начему надали, да је Инглеска готова, да се одрече својих непријатељскијех намјера. На основи овог нагађања, Брунову се поручивало да пита инглеску владу: „о чему мисли, што жели и куда намјерава одити?“

Мора се признати, да није ни сами облик ових питања срећно смисљен. Но и то је још ништа, него што поражавала била је садржина предлога, који је Брунов имао учинити инглеској влади. Русија се обезивала, да неће понављати с Турском

вина. Од дрвета орахова граде се најфинији столарски стругарски послови и дрво се још узима за кундаке на пупкама. Лишће, коријење, зелен орах, љуска и кора младог дрвета узима се за бојење ради бојадисања дрвета, вуне, косе итд.

Поред оволиких користи, што нам даје орах, и ми смо могли дозволити да се ово дрво годинама синтетски тамани!... Запета сваки некрени пријатељ привреде мора с болом у души сажаљевати ово утамањивање орахове горе.

Крајње је вријеме да одпочнемо надокнађивати оно, што је неразумно газдовање сатрло. А да се орах што више размножи, најбоље ће бити ако почнемо с њим, као што рекох, пошумљивати брда и голети.

Привредници, подижите свуда и на свакоме мјесту орах, па ћете онда дочекати и ви и вања дјеча богате награде за свој труд. На посао.

(Против мува.) Да коњима и другој стоци не досађују љети муве, треба узети 60 гр. вишког сирћета, 60 гр. воде и томе додати воде у којој је искуван дувач или орахово лишће. Смјесом том треба намазати стоку између ногу, око очију и ушију и у опште гдје се муве радо заустављају, па ни једна неће ни прићи.

(Срество против гусјеница у воћњаку.) У руском „Плодоводству“ препоручује се веома просто и јевтино средство за потребљење воћњака од гусјеница: засијањем конопље испод воћака. При испитивању тога срества показало се, да се кроз цијело љето у воћњаку не могу залети ни гусјенице, ни појавити лептирице, те су воћке необично чисте. Конопља се, међутим, још одавна употребљује као изврсно срество против стеница и буха по собама.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 3 јула

(Петров дан.) Ове године о Петрову-дневи био је народни скуп изванредно велик и весело. Пoboжни поклоници почели су долазити већ у суботу. У недељу су преврале све улице и пјане народом у свечаном и разноликом руху. Весело пјеваче разлијегао се особито на Романовици, гдје су били шатори. У вечер је војена музика свирала на дворској пјаци, гдје се по обичају народ сакупљао и пред Двором играо рава кола и хора уз весело пјевање до касно. Књажевска Породица излазила је на балкон и посматрала то народно весело. На сами дан присуствовала је архијерејској служби у манастирској цркви у пратњи државнијех великодостојника и главара из унутрашњости. Послије литургије Њ. В. Господар, праћен Њ. В. Књазом Насљедником и Њ. С. Књазом Мирком, прегледао је почасну чету, уз свирање музике народне химне и одушевљено гласање мноштва народа: „Живео!“ — Многи поклоници из даљега почину се разилазити већ послје јутрње, а послје литургије још више; ипак је варош била препуна народа читав дан. Међу овима било је и неколико Босанаца, који су пјешке одили под Острог, па се враћали преко Цетиња у Ботор, да наставе пут по мору и жељезницом. Сасвијем је наравно да се браћа жељезнице дочекују и срдачије испраћају што су из даљега, особито приликом оваквих народнијех светковина.

Ункијер Исклескијски трактат, који јој је давао фактички протекторат над Турском, и обезивала се у будуће дјеловати односно Турске сагласно са осталијем државама.

Предложити Инглеској такве невјеројатне услове споразума значило је једнијем потезом пера избрисати све свијетле стране традиционе руске политике екатеринске и александровске епохе и најљепшег периода царевања Николе I, и назвати пријем то што се још јучер сматрало бијелијем.

Разумије се, саопштења Брунова изненадила су Палмерстона. Министар инглески није за дуго могао доћи к себи од изненађења, тако су та саопштења била противна додаташњој руској политици. Брунов у извјештају грофу Неселроду отворено говори, да му је Палмерстон изразио, без свакога колебања, чуства, несвесности и дилењења.

Такво изненађење са стране Палмерстона навело би на размисљање човјека с обичнијем здравим смислом; али наш њемачки дипломат, изгледа, да је био врло задовољан тијем изненађењем, и без икакве размисљања наставао је да води преговоре у истом правцу. Може се мислити, да је сам Брунов био једнијем од аутора ове нове политичке комбинације, која је, како изгледа, била основана на претпоставци, да ће се Инглеска, из мржње на Француску, (тада су се били француско-инглески односи покварили услед сукоба због египатског питања) споразумјети с Русијом у источно питању. У изгледу је била двоја Турке између Инглеске и Русије. Али је одма дјествительност разбила ту машту. Сам Палмерстон био је готов да прихвати предлог Брунова, али његови другови министри Холанд, Кларендон и Росел дружице су гледали на ствар, и барон Брунов морао

Царев дар. „Царевац“ други параброд, који се чекао с Неве, прошле недеље искрцао је под Баром муницију. Заповедник параброда, кап. Берберовић, родом Бокељ, долазио је на Цетиње.

Из Митрополије. Његово Високопресвештенство Митрополит г. Митрофан отпутовао је на воде ради опорављања здравља. — На Петровдан је произведен г. Михајил Дожић, игуман морачки, за архимандрита.

Нове поштанске штације отворе се у Шавнику, у Жабљаку и у Велимју, са овлашћењем да врше све видове поштанске радње, као остале наше поште.

С Данилограда пишу нам, да је свршена ревизија школа у Жребанику и на Орлој Луци, које су школе имале 300 ученика, са 5 учитеља.

Вријеме. Као што је прошле недеље било мутно вријеме, тако је наставило и ове недеље, са кишом у неколико махова, која је дошла у најбољем часу.

† Бошко Ташов Војводић

Не само учивљена родбина него и цијела наша нахија претрпјела је вриједан губитак, којег, бојати се, да ћемо позно у накнади имати, јер 17. окт. у 8. уру вече премила смрт отрже нам за свагда са овог свијете доброга и опћељубнога барјактара Бошка Ташова, у 45 години његове мушке снаге, потомка јуначке и племићке куће Војводића, — оне куће за коју у „Хајдани“ наш узвишени Господар, вели:

„На маленом селу Вишу
Племенита кућа има:
Проглашена јуначима
Војводама и људима!
Милко Радов војвода је
Свијм Брдима тада био...“

Од војводе Рада Илића, како виши број војвода, тако и остали ове фамилије, служили су увијек, као добар примјер: поштења, благородства душе, јунаштва и свега што је племенито и узвишено. — Све је то био насљедно покојни Бошко. Не само право и глас фамилије, него: поштење, јунаштво, примјерно владање и лична му красота препоручавала га је, те је у млађим годинама служио при Височанственом Двору, као тјелохранитељ Његовог Височанства Њазана Насљедника.

У рату се показивао храбар јунак, за награду чега црногорска одличја красила су му јуначка прса.

Послије је био награђен чином баталијонског барјактара, у којој је служби изгладао као војничка перјаница.

Назад четири године захвати несрећну болест „туберкулозу“, која му је с дана на дан подривала живот, те прошлога прољећа сасвим паде у постељу. На глас о његовом опасном боловању Њезино Височанство, наша опћељубна Књагиня Милена, као и сваком приликом, што својим милосрдјем и даражљивошћу притијече у помоћ вјерним поданицима при свакој нужди и болести, тако је и за овог Свог ујаковића (војвода Ташо — отац Бошков — рођени је брат Јелене мајке Њ. Височанства Књагинје) благоизволела милостиво притећи у помоћ, изашпљући вриједног г. д-ра Марића за љекарску помоћ, али би неумитна судбина, те се не мога отети из чељусти неванситиме смрти.

На глас о његовој смрти, Њезино Височанство послала је 18. окт. м. његовој браћи саучешне брзојавом, које гласи:

је ићи у Петроград ради новијех инструкција, и ако су и без тога његови предлози имали у себи уступака, који су понижавали Русију (н. п. предлог да се затворе ратном бродовљу не само Дарданели него и Босфор.)

Преговори у Лондону били су тако неуспјешни, да је и сам Брунов ставио себи питање: не били боље било за Русију, да настави заузимати и даље изолирани положај према Турекој? На жалост, барон Брунов није ријешно ово питање, и ако је могао. Кад је дошао у Петроград он је могао и морао да задржи руску владу од даљих покушаја у том правцу. Али пошто је Брунов једном ступио на лажни пут, није га већ остављао.

У новембру 1839 Брунов се вратио у Лондон већ као изванредни посланик с упуством да доврши преговоре. Преговори су текли споро. Уз то су и енглески листови, по изразу Брунова, „киркали му крв“. С Палмерстоном трудно је било што учинити, тако је одуговлачио преговоре овај каприциозни и лијени министар. Дошло је до тога да се Брунов обратио енглеском посланику у Петрограду!

Брунов је сада предлагао: 1) да се прогласи начелом јевропског међународног права затварање оба моруза оба мора — Мраморнога и Црнога; 2) изнмино и ради заштите отоманске царевине, да буду Дарданели отворени енглеском и француском бродовљу, а Босфор руском. Кашње је рок затварања мора био избрисан, али је узет важни додаток да морузи остају затворени, „док се Порта налази у миру с државама“. Овај додаток носило је у себи клицу будућег кримскога рата...

Преговори су се тако одувлачили, да су раздражили Цара. Онко су понижавали

Г. Перјанику Живку Војводићу Д-град.

Из свега срца дијелим велику тугу, која постиже моју драгу ученику с изгубом непрежаљеним доброга ми Бошка. Нека милостиви Бог утрјеши род покојне моје мајке и остатак јој учивљених благослови.

КЊАГИЊА МИЛЕНА.

За најачи доказ поштовања и праве љубави, које је покојник без разлике код свакога уживао у овоме племену свједок су ове топле сузе, које су непрестано лица орошавале и лелекале многобројног народа при спроводу и погребу; тако су и за цијелу седмицу дава многобројне масе народа, на челу којих војнички, и племенски главари свештенство и учитељи долазили, да одаду посљедну пошту омиљеном и нигда непрежаљеном Бошку.

Врли покојниче, и ако те више нема међу живијима, али твоје врлине поштења, племенитости, родољубља и честитости карактера, — остају неизгледива успомена у срцима свију твојих: браће, пријатеља, кумова и познаника. —

Лака ти Српска земља, коју си жаром свога срца љубио и дао ти Бог рајеко насеље, као што си имао љубав и поштовање међу нама.

Слап 29 јунића 1899.

П. Р. Павићевић, учитељ.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

† Теодосије К. Лисевић.

„Цариградски Гласник“ доноси ову тужну вијест:

Тужну, претужну вијест добисмо из Скопља. Честитога руског консула Лисевића нема више међу живима. Он је преминуо 9 окт. у Бечу, куда је отишао да својој тешкој и дугој бољци лијека потражи.

Име Теодосија К. Лисевића познато је на свима странама гдје Отомански Срби живе, па и даље. Овај поштени, племенити, праведни и учени представник руске царевине провео је много година у нашој Царевини, те су му све прилике и околности нашега народа до потанкости познате биле. Високим својим положајем и утицајем он се вагда залагао за правду и истину, те ће поред неумрлог Јастребова име његово остати у захвалном сјећању наше браће, а огромни губитак овог одличног царског службеника, Словенина, данас ће се јаче по икад осјетити.

Бог му дао у рају насеље!

(Стријељачијески у Шпанији.)

Листови доносе: У Барселони, у Шпанији, стријељачи су шпанског јесника Дон Хозе-Рисала (Rizal). Ево како је то било: Дон Хозе Рисал био је млад човјек од својих тридесет година, од уважене старе племићке куће У Шпанији стекао је гласа као учен човјек и као јесник. Већином је живио на свом добру у Манили на Филипинима. Кад су се побунили на Филипинима, њега као човјека мека срца, дирнуло је судбина бутоника, које је велика невоља на то нагонило, па је написао неколико пјесама, у којима је дао израза своје сажаљење према њима. Ове пјесме, изрази чисто јесничкога расположења душевнога, читали су бунтовници. Њима се оне особито допаде, те их распрострише у небројним егземпларима, а не-

Русију. Сам Палмерстон цинички се дивљо стрљену рускога Цара!

При свршетку, 15 јула била је потписана конвенција односно египатског питања без учешћа Француска. У 4 чланку ове конвенције речено је: „... Заједничко дјеловање, које се предузимљемо с наміјером да се привремено поставе Дарданелски и Босфорски тјеснац и отоманска престоница под заштити високих уговаравајућих страна против сваког нападаја Мемед-Алије, сматраће се мјером искључном, узастом по личној проби Султана, и само ради његове заштите у једином вишереченом случају. Тако се установљава, да ова мјера неће ни у ком односу мијењати старо правило отоманске царевине, силом којег је било вагда забрањено ратном бродовљу иностраних држава улазити у Дарданелски и Босфорски тјеснац. Усљед тога с једне стране Султан објављује овим акт, да искљученем вишеспомениутога случаја, има тврду одлуку, да сачува и за будућност ово начело, као старо начело његове царевине, и док се Порта налази у миру, да не допушта ниједном ратном иностраном броду у тјеснаце Дарданелски и Босфорски...“

Ето каква је акт закључно барон Брунов. Овај је акт за вагда затварања излазак руске флоте из Црнога мора, али у случају рата између Русије и Туреке, оставља отворене тјеснаце иностранијем флотам у Црно море.

Ово је била главна погрешка руске дипломатије, и вене посљедице имале су се објелоданити послје 14 година у виду кримског рата.

(Свршиће се.)

које и цјеваше, као народне пјесме. Војнички губернатор у Манили узео је то као веленадају. Он притворио Дон Рисала и опреми га у Барселону. Тамо га узеше пред војнички суд и осудише га на смрт, што је спјело бунтовничке пјесме. На три дана пред што ће да га стријељају дођоше у Барселону његова заручница и сестре му. Овај састанак свакога је потресао. Рисал и његова заручница страшно су се љубили. Кад га је постигла црна судбина, тамап се спремао да ступи у брак. А сад пађе дјевојка свога драгана у тамници, сломљена на тјелу и души, осуђена на стријељање. Бједник је имао још ту жељу, да се вјенча са својом нејесном. Државни тужилац одобри му ову жељу. И то несрећника врло умори. У њему се пробуди јесник. Све, што му је у души било јада и чемера, то је слио у своју посљедњу пјесму, коју је сјенио ону ноћ уочи вјенчања. Mi ultimo pensamiento — Моја посљедња мисао — наслов је овој пјесми, из које епидијим осјећајем избија јесничков бол. Дана 17 (29) марта вјенчао се Дон Хозе Рисал у војничкој апсеничкој цркви у Барселони са Лујзом Тауфере, кћером немачког генералнога консула у Манили. Пошто се обред вјенчања свршио, оставише му неколико минута, да се са својом јадном женом опрости. Обоје стојаше нијемци, упрвни погледе своје једино у друго, док јој он са ријечима: Mi ultimo pensamiento (Моја посљедња мисао!) паде око врата, онда се нагло од ње отргне и издигнуте главе оде на губилиште. Умро је као јунак.

Телеграми Бечког „Нор. Бира“.

ЗАДАР, 28 јуна. — Јучер у Триљу и Сињу врло јаки потрес. Влада велики ужас. (Прије овога околна села у Сињу јако су пострадали од потреса. Било је људских жртава. А што ће тек овај потрес бити учинио!)

СОФИЈА, 30 јуна. — Руски јахт Еркик приспио је у Варну, који ће одвести Књаза, Књагинју и Престолонасљедника бугарског у Одесу. Бохматјев је отпутовао у Петроград, гдје ће чекати Књаза.

РИМ, 1 јула. — Камара је примила предлог мјера за удржање јавног поретка, па је одложено засједање.

ПБРИЗ, 3 јула. — Поводом народне светковине била је сјајна војничка смостра у присуству Фора и Кавезака.

ШПАЊСКО - АМЕРИЧКИ РАТ.

МЕСИНА, 28 јуна. — Један дио ескадре камаре приспио је из Портесајда.

МАДРИД, 29 јуна. — Бомбардирање Сантјага јучер у подне прекинуто је. Имијењени су заробљеници. Искрцало се појачање америчке војске.

ЉУЈОРК, 29 јуна. — Један ратни брод са Сервером и осталијем заробљеницима приспио је у Портсмут у Вирџинији.

ПОРТСАЈД, 29 јуна. — Приспио је остатак ескадре Камаре.

МАДРИД, 30 јуна. — Сагаста је поднио регенткињи питање појерења. По „Импарцијалу“ влада мисли, ако се започну преговори о миру прије пада Сантјага и Маниле, да би услови лакши били.

ЊУЈОРК, 30 јуна. — Сервера ће бити одведен у Анаполис. Слаб је од лаке грознице.

ПОРТСАЈД, 30 јуна. — Ескадра Камаре отпловала је у Шпањску.

РИМ, 1 јула. — По „Трибуни“ Сантјаго се предао.

ВАШИНГТОН, 1 јула. — Сантјаго је подиго застану предаје. Преговори су у току.

ВАШИНГТОН, 2 јула. — За вријеме преговора предаје Сантјага траје примирје. Појавили су се неки случајеви жуте грознице.

ЊУЈОРК, 3 јула. — Капитулација Сантјага потписана је. Сједињене Државе примају услов Шпањаца, који ће се повући са ратном части. У Сантјагу има 12000 до 15000 Шпањске војске.

МАДРИД, 3 јула. — Привремено су обустављена у свој Шпањској сва индивидуала права уставна.

О Г Л А С.

На основу Повлашћења, које је г Министар Просвјете с највишим одобрењем потписао 28 марта 1898 год. Број 275, 20 августа ове године отварам овдје на Цетињу књижевну радњу под фирмом:

ПРВА К. Ц. ПОВЛАШЋЕНА КЊИЖАРА П. М. КАЛУЂЕРОВИЋА,

исту ћу сам лично или преко свог повјереника пуноважно потписивати.

Сонијем се у исто вријеме јавља свим нашим и страним књижама, које би желеле ступити у везу с овом радњом, да, уз своје понуде пошљу и цијеновник своје робе, пошто се она радиња, као већ отворена огласи.

Цетиње, 3 јула 1898.

П. М. Калуђеровић.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Митар Мачић, из села Дуба из Грбља, 10 јунића о. г., умрије овђе у Кајеру, у великој сиромаштини. Син му Лазар, непунлетан, остаде иза очине смрти без није ништа. Видећи то овдашња наша браћа Црногорци и Приморци, и ако у маломе броју и доста мучноме положају, скупише се и својекли се заузеше за Лазара; договорили се, и нађоше за добро, да се дома справи, да се овђе не изгуби. На ту циљол приложише за путни трошак поменутоме Лазару: Г. г. Лука Ђушић, из Коначала из Округа Дубровачког, једну лиру енглеску; Драго Миловић, из Кртола, једну лиру; Буру Мардуновић, из Бара из Црне Горе, по лире; Буру Пекић, из Црне Горе, по лире; Крсто Пачковић, из Црне Горе, једну лиру; Марко Буранчић, из Црне Горе, по лире; Буру Радаковић, из Грбља, по лире; Јово Лазаровић, из Грбља, једну лиру; Перо Милишић, из Грбља, четири наполеона; Марко Ковачевић, из Грбља, два и по наполеона. Свега: у франке 280.

Као привремени надгледатељи непунлетнога Лазара за вријеме његова баљења у Кајеру, ми ниже потписати најављујемо овимек поменутој Господи и браћи добротинцима најтоплију благодарност у име малолетнога Лазара и од своје стране — молећи Свемогућега Бога, да им Он намири и дарује могућства, да могу вагда добра чинити и своје помоћи.

У Кајеру, 14/26 јуна 1898.

Перо Милишић,
Марко Ковачевић

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти наше миле мале

ЈУЛКЕ,

рођене 18 марта 1897 — преминуле 25 јуна 1898 изјављујемо свијема пријатељима и својти, који нам указаше своје душевно саучешће било приликом њеног кратког боловања — било при спроводу — или бравојавним и писменим саучешћем своју најтоплију благодарност.

Цетиње, 26 Јуна 1898.

Ожалошћена
породица Огњеновић.

О Б Ј А В А.

Овимек се износи на јавну продају од данас до 1 августа ове године, двије куће поземљуне у овој вароши Бута Мемовића овдашњег становника, ва имир његових дугова, које постоје: једна на кантуи улици Иван-Бегове, а друга до исте са једном авлијом; прва се састоји из 5 сухота, дугачка је 13 метара а широка 6 метара и 50 цент. са андовима, а друга из 4 сухота, дугачка је 11 метара, а широка 7 метара са андовима. Граничи са кућом Зека Прелова Иванчијевића и кућом Анта Косића.

Ко би речене двије куће желно купити нека се пријави 1 августа ове год. у овој управи, којога ће се дана дати понудиоцу највише цијене.

Цетиње, 5 јуна 1898.

(2-4) Број 1097.

Управа вароши Цетиња.

ОБЈАВА.

Овијем се износи на јавном инквенту заточена роба у дућану овдашњег бившег трговца Ибра браће Смајовића, због измира његових дугова, пошто се исти нашао презадужен.

Те усљед тога, позивају се сви они који би се жељели нагњецати у куповици, да се пријаве потписатој управи до на 1-ви јула ов. год., којег ће се дана лицитација свршити, и роба предати у власништво ономе, који највишу цијену понудио буде.

Овим истим путем јавља се и свим његовим дужитељима, који од њега имају какав дуг тражити, да своје потраживање са чистим документима поднесу овом суду, најдаље до на 24-ти јуна ове године, иначе онај који се до овог дана не би пријавио, губи право у намиру од затеченог Иброва имања.

Данилов-град, 28 маја 1898.

Број 276.

(3-4) Управа вароши Дан.-града.

ОБЈАВА.

С којом се износи на јавној лицитацији од данас до 1 августа ов. год., кућа са 17 коријена маслине пок. Глига Булатовића и његових наследника за измиру њиховијех дугова.

Усљед чега, позивају се сви они дужитељи, који од речених имају какав дуг тражити, да своје потраживање са истим документима поднесу овом суду до означеног рока, кога дана уступиће се речено имање понудиоци највише цијене, а они који се не пријаве изгубиће своје право потраживања.

Број 82.

Бар, 30 јуна 1898.

(1-3) Управа вароши Бара.

ОБЈАВА.

С којом се позивају сви дужитељи овде и са стране пок. Глига Дабановића, да изиоле својим чистим документима доказати овом Суду свој дуг, који од покојника траже и то до 1 Августа о. г. до ког дана ће се продати цијело покојниково покретно и непокретно имање на

јавном инквенту и уступити понудиоци највише цијене. — Они пак који се не пријаве овом Суду до означеног рока, такви ће изгубити право даљег потраживања.

Број 85.

Бар, 30 јуна 1898.

(1-3) Управа вароши Бара.

Н О В О!

Част ми је јавити поштованој публици да сам добио *заступништво* од оригинал **Сингер-машина** за Црну Гору и да по увиђавности могу давати машине на мјесечне исплате, те свака фамилија може лако добру машину имати, да плаћање не осјети.

Предходно јављам купцима, да ни један властан није машину продати ни заложити, а за раније дугове Суд неће машину заплијенити, док купац ишту потпуно не исплати.

У случају, те би који купац преступ учинио, припада провјерсџу, а онај, који би од њега машину купио, губи новце, јер машину мени повратити мора.

Брзо ћу путовати кроз Црну Гору и молим за нарудбине,
Цетиње, 10 Јуна 1898.

с поштовањем
Ристо Рундо
обукар.

О Г Л А С.

GRAND HOTEL NATIONAL.
Wien, II., Taborstrasse 18.

Од вазда на гласу Хотел за фамилије, на ново уређен. — 200 соба по 1 фор. а вр., у коме се не рачуна ни послуга ни освјетљење. — Купатила, ц. кр. брзојавни уред и штација телефона у кући. **Удобан намјештај за посјетиоце јубиларне изложбе. Не повишјује се цијена за вријеме изложбе.** Железнице и парних лађа пристаниште у непосредној близини. Веза транваја и омнибуса из куће на све стране.

Изврсна рестаурација.

Особе бивају дигнуте на горње бојеве помоћу машина.

(9-16) **F. M. Mayer, Besitzer.**

300.000 динара

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЂАКА 16-ТОГ КОЛА

СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ИЗ КОЛЕКТУРЕ

КОКАНОВИЋА И ВАСИЋА

ОВЛАШЋЕНИ ПРОДАВАОЦА У БИОГРАДУ

Краљевско српска државна класна Лутрија за привредне циљеве

Већ је одпочела продају 16-тог кола сређака српске државне класне лутрије која се састоји из 5 класа.

Вучење поједињих класа обавља се мјесечно:

4 Јула 1898 године вучење је I класе.

У цијелом колу играју 30,000 сређака, од којих по утврђеном распореду у пет класа 15000, морају се извући са добитцима значај да

— ПОЛОВИНА СРЕЂАКА ДОБИЈА —

Главни су добитци; један од 12,000, један од 14,000, два од 15,000, два од 20,000, један од 25,000, два од 30,000, један од 35,000, један од 40,000, један од 50,000, један од 70,000, и један од 100,000, као и једна премија од 200,000 динара

Сређан играч може у овом колу добити 300,000 динара

Осим горњих главних добитака, остали су добитци од 10,000, 7000, 8000, 6000, 5000, и т. д. и т. д.

Наша је радња имала среће тако, да су у прошлом 15-том колу велики број главних добитака добиле сређе које је наша радња продала.

Српска држава јамчи за исплату добитака.

Цијена сређака је за све класе подједнака и то једна цијела сређака за I класу кошта динара **24**; половина сређака динара **12**; четвртина динара **6**; и осмина динара **3**.

Наша радња продаје сређе како за Србију и српске покрајине, тако и у све стране државе.

Поручбину сређака шаљемо одмах, а по вучењу сваке класе шаљемо купцу бесплатно и званичну листу од извучених добитака.

Уплату за сређе ваља упућивати на доле потписане овлашћене продаваоце најлакше и најсигурније поштанском упутницом; а гдје упутничког саобраћаја нема — у писму са означеном вриједношћу. По пријему уплате, сређе се одмах шаљу.

Планове и остала обавјештења на захтјев шаљемо бесплатно.

Биоград, Маја 1898.

Кокановић и Васић

(5-5) Овл. прод. Сређака Срп. Држ. Кл. Лутрије.

300.000 динара

ИЗ 30.000 СРЕЂАКА — 15.000 ЗГОДИТАКА

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЂАКА

XVI СРП. ДРЖ. КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ИЗ КОЛЕКТУРЕ

РУСА И ЕШКЕНАЗИ

Овлашћених продаваоца сређака у Биограду

Потписати јављемо поштованим муштеријама да су готове сређе за прву класу.

И ова као и прошле лутрије, састоји се из 30 000 сређака са 15.000 згодитака подијељених у пет класа вучења у току за пет идућих мјесеца.

ГЛАВНИ СУ ДОБИТЦИ:

У I класи динара 20000; II 25000; III 30000; IV 35000

и у посљедњој петој класи:

1. Премија од 200.000 динара

1. Згодитак од 100.000 динара

као и остали згодитци од 70000, 50000, 40000, 30000, 20000 и т. д.

Вучење I класе биће 4 јула ов. год.

Сређе за прву класу коштају: Цијела сређака дин. 24, половина 12, четвртина 6 и осмина 3 динара.

Званичан *План* са правилом ове лутрије, свакоме на захтјев бесплатно дајемо.

Оригиналне сређе како унутрашњост Србије тако и за све стране земље по пријему уплате испошљемо одма.

Званичне *Листе* од извучених згодитака и сва друга извјешта по вучењу сваке класе, испошљемо свима купцима сређака ван Биограда о нашем трошку.

Позивајући поштовану публику да изволи непосредно из наше радње купити сређе, а у исто доба препоручујемо је, да ће сваки купац сређе из наше радње у свему тачно и солидно услужен бити, па и у случају највећег згодитка биће спокојан, — пошто наша радња сваки случај по жељи купца у тајности чува.

Наша радња увијек је срећом праћена тако, да је до данас исплатила до неколико пута највеће згодитке, као Премије 200000 дин. згодитке по 100000, 70000, 50000, 40000, 30000, 20000, 15000 и т. д.

Уплату за сређе треба шаљати са поштанском упутницом или у писму са означеном вриједношћу.

Све налоге ваља упућивати на нашу фирму:

РУСО И ЕШКЕНАЗИ

Краљ. срп. овл. продаваоци сређака у Биограду.

СВАКА ДРУГА СРЕЂАКА ПРАВИ ЗГОДИТАК